

LUNDS TINGSRÄTT**DOM**
2003-12-12
meddelad i
Lund**Mål nr T 4586-03****PARTER****Kärande**Bertil Burström, 370102-8510
Össjö-Boarpsvägen 80
266 91 MUNKA LJUNGBY**Svarande**Sven Jernryd med advokatfirman Sven Jernryd AB, 556165-1471
Box 1163
221 05 LUND**DOMSLUT**

Käromålet ogillas.

BAKGRUND**1. Målet mellan Klemeco och Jernmanufaktur (NJA 1992 sid. 403).**

Sedan tvist uppkommit om hur ett återförsäljareavtal mellan Klemeco Nord AB (nedan Klemeco) och Jernmanufaktur AB Ranco (nedan Jernmanufaktur) skulle tolkas väckte Klemeco talan mot Jernmanufaktur vid Malmö tingsrätt i december 1986 med yrkande om skadestånd. Tolkningen av avtalet gällde huruvida återförsäljaren Jernmanufaktur lämnat en skadeståndssanktionerad garanti att köpa vissa i avtalet angivna minimikvantiteter (punkt 3.1. i avtalet).

Malmö tingsrätt ogillade i dom den 23 oktober 1989 Klemecos skadeståndstalan. Tingsrätten ansåg sammanfattningsvis, att avtalet borde tolkas på det sättet, att en underlåtenhet att uppfylla de föreskrivna minimikvantiteterna inte inneburit att Jernmanufaktur ådragit sig skadeståndsskyldighet gentemot Klemeco, utan endast medfört en rätt för Klemeco att säga upp avtalet. Klemeco hade således inte förmått styrka sin talan och käromålet skulle därför ogillas.

Hovrätten över Skåne och Blekinge ändrade genom dom den 31 oktober 1990 tingsrättens dom och förpliktade Jernmanufaktur att till Klemeco utge skadestånd med 442.942 kr jämte ränta. (En ledamot i hovrätten var skiljaktig och ville fastställa tingsrättens dom). Hovrätten fann att Jernmanufaktur hade ett strikt skadeståndsansvar gentemot Klemeco till följd av att Jernmanufaktur underlåtit att uppfylla bestämmelserna i avtalet om inköp av vissa minimikvantiteter under 1986 och 1987.

Högsta domstolen ändrade genom dom den 25 juni 1992 hovrättens dom och ogillade Klemecos talan. Högsta domstolen fann att punkten 3.1. i avtalet inte skulle tolkas så att Jernmanufaktur hade lämnat en skadeståndssanktionerad garanti att köpa de angivna minimikvantiteterna. Klemecos talan kunde därför inte vinna bifall.

Klemeco företrädde i tingsrätten och hovrätten av advokaten Lena Ström, Ängelholm, som ombud. I Högsta domstolen var advokaten Claes Peyron, Helsingborg, ombud för Klemeco.

2003-12-12

2. Målet mellan Klemeco och Lena Ström vid Ängelholms tingsrätt (T 341- 93).

Klemeco väckte 1993 talan mot Lena Ström vid Ängelholms tingsrätt med yrkande om skadestånd på grund av påstådd vårdslöshet vid utförande av uppdraget i ovan angivna process mot Jernmanufaktur. Sven Jernryd var ombud för Klemeco och Lars Laurin var ombud för Lena Ström. Jernryd hade skrivit stämningsansökningen och dessförinnan gjort en rättsutredning på uppdrag av Klemeco och försäkringsaktiebolaget Folksam. Jernryd företrädde Klemeco fram till den 15 maj 1995 då hans fullmakt återkallades. - Ängelholms tingsrätt ogillade genom dom den 23 februari 1996 Klemecos skadeståndstalan mot Lena Ström. Tingsrätten fann att Lena Ström skött sitt uppdrag med omsorg och skicklighet. Hovrätten över Skåne och Blekinge fastställde genom dom den 4 november 1999 tingsrättens dom. Högsta domstolen fann genom beslut den 19 oktober 2000 inte skäl att meddela prövnings-tillstånd.

I stämningsansökningen mot Lena Ström hade Klemeco - genom Sven Jernryd - gjort gällande att Lena Ström varit vårdslös genom att hon underlåtit att åberopa viss skriftlig bevisning och att hon vid huvudförhandlingen i Malmö tingsrätt inte som grund för skadeståndstalan åberopat att Jernmanufaktur brutit mot sin skyldighet enligt punkt 5.1 i avtalet mellan parterna att " på allt sätt och efter bästa förmåga aktivt verka för största möjliga försäljning" av Klemecos produkter.

3. Målet mellan Bertil Burström och Sven Jernryd vid Lunds tingsrätt (T 2973-02).

I stämningsansökan, som inkom till tingsrätten den 28 juni 2002, yrkade Bertil Burström att tingsrätten genom mellandom bl.a. skulle fastställa

1. att Jernryd inte med erforderlig nit och omsorg hade utfört sin rättsutredning för Folsams och Klemecos räkning

2. att Jernryd varit illojal alternativt vårdslös mot sin huvudman då han hade förhindrat sakens rätta belysning i domstol genom att i stämningsansökan undertrycka relevanta rättsfakta
3. att Jernryd varit illojal alternativt vårdslös mot sin huvudman vid den tredje förberedande förhandlingen i Ängelholms tingsrätt då han gått motparten Lena Ström till mötes och vitsordat hennes grundlösa påståenden i åberopande frågan till nackdel för huvudmannen
4. att Jernryds rådgivning varit trolös alternativt vårdslös då han underlåtit att anföra för sin huvudman betydelsefulla rättsfakta m.m.
5. att Jernryd för huvudmannen underlåtit att förklara dennes bevisbörda m.m.

Bertil Burström yrkade vidare att tingsrätten skulle förplikta Jernryd att utge skadestånd till Bertil Burström med 9.990.000 SEK jämte ränta. Dessutom yrkade Bertil Burström ersättning för rättegångskostnader.

I skrivelse den 9 september 2002 förelade tingsrätten Bertil Burström att till rätten ange på vilka grunder Sven Jernryd skulle vara skadeståndsskyldig samt utveckla sin talan. I skrivelsen till Bertil Burström angav tingsrätten att de av Bertil Burström i stämningsansökningen framförda påståendena - med det underlag som fanns tillgängligt för rätten - gjorde att skadeståndstalan mot Jernryd framstod som uppenbart ogrundad. Tingsrätten förelade Bertil Burström att inom viss tid komplettera stämningsansökningen vid äventyr att hans talan skulle avvisas. Vidare angavs att rätten övervägde att ogilla käromålet utan att utfärda stämning med stöd av 42 kap. 5 § rättegångsbalken. Tingsrätten hade upprättat en PM i målet, vilken översändes till Bertil Burström i samband med föreläggandet, se domsbilaga 1.

Sedan Bertil Burström tagit del av tingsrättens PM och föreläggande återkallade han sin talan mot Jernryd. Tingsrätten avskrev målet den 18 oktober 2002 (mål T 2973-02).

YRKANDEN

Bertil Burström har - i stämningsansökan till tingsrätten - nu yrkat att tingsrätten fastställer

att Jernryd var försumlig genom uppsåt eller genom vårdslöshet i sin rättsutredning och rådgivning till Klemeco Nord AB angående advokaten Lena Ströms handläggning av Klemecos skadeståndstalan mot Jernmanufaktur AB Racó

att Jernryd var försumlig genom uppsåt alternativt vårdslöshet i sin rådgivning och utförandet av uppdraget från Klemeco att i Ängelholms tingsrätt utverka skadestånd från Lena Ström

att Jernryd ådragit sig skadeståndsansvar mot Klemeco genom undertryckande av relevanta omständigheter såsom Lena Ströms brott mot uppdragsavtalet och hennes systematiska desinformation till Klemeco angående uppdragets utförande contra dess faktiska fullföljd.

Bertil Burström har vidare yrkat ersättning för rättegångskostnader med belopp som anges senare.

GRUNDER

Som grunder för sin talan har Bertil Burström bl.a. anfört följande.

Sven Jernryd är advokat med särskilt ansvar och specifika skyldigheter enligt lag och regler. Klemeco (Bertil Burström) hade rätt att av Jernryd förvänta sig obetingad lojalitet samt ärlig och uppriktig information om ärendets juridiska innehåll och faktiska möjligheter. Jernryd hade inte lov att i sin rådgivning till Klemeco och efterföljande rättsliga åtgärder ta någon hänsyn till sin kollega advokaten Lena Ström genom att undanhålla eller undertrycka någon relevant omständighet som kunde vara juridiskt fördelaktig för huvudmannen Klemeco. Jernryd har till följd av upp-

såtlig försummelse alternativt genom vårdslöshet brutit mot gällande lag med anknutna advokatetiska regler och förorsakat sin huvudman ekonomisk skada i samband med skadeståndstvist mot annan advokat, Lena Ström.

Försumligheten består i att Jernryd i Ängelholms tingsrätt (mål T 341/93) medvetet undertryckte ansvarsgrundande omständigheter och relevanta bevis utvisande att huvudmannens motpart Lena Ström obehörigen frångick avtalat uppdrag samt systematiskt och under lång tid felinformerade och vilseförde sin dåvarande klient Klemeco i viktiga avseenden under rättsprocessen mot Jernmanufaktur. Klemeco (Bertil Burström) har skälig grund för att av Jernryd utkräva gottgörelse och ansvar för uppkommen skada.

Att det förelåg en reell grund att yrka skadestånd av Lena Ström styrks av Högsta domstolens skrivning i såväl dom som förarbeten i rättsfallet NJA 1992 sid. 403. HD skriver att brottet mot avtalsklausulen 5.1 är av särskild betydelse för skadeståndstalan i anledning av ensamrättsavtalet. 5.1 är den grund som Lena Ström fränföll. HD uttrycker i sitt fördragningstryck till och med förvåning över att brott mot denna klausul inte åberopats i målet vid Malmö tingsrätt. Om Jernryd varit lojal och skött sitt åliggande fullt ut hade Lena Ström haft oerhört svårt att visa att Klemeco inte lidit skada till följd av att Lena Ström inte lät domstolarna pröva den grunden.

Jernryd har genom angivna försummelser och underlåtelser brutit mot advokatens tvingande plikter. Försummelserna har skett uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Jämlikt lag och praxis har Jernryd därför ådragit sig strikt ansvar gentemot sin dåvarande huvudman Klemeco, som i samband med Jernryds uppdrag åsamkades ytterligare stor ekonomisk skada -sammanlagt uppgående till mångmiljonbelopp. Jernryd tillgodogjorde sig ett arvode av cirka 1/4 miljon kronor. Det åvilar Jernryd att visa att konstaterade försummelser inte haft en menlig inverkan eller varit till skada för Klemeco i det uppdrag Jernryd anförtroddes.

Jernryd har ådragit sig helt och fullt ansvarsgenombrott därför att

1. Jernryd var försumlig då han underlät att utföra sin rättsutredning med erforderlig omsorg genom att - till uppenbar förmån och beskydd för sin ifrågasatta kollega Lena Ström - undertrycka tillgängliga bevis om att Lena Ström konsekvent och fortlöpande i nära tre års tid desinformerat och vilselett Klemeco angående domstolarnas faktiska bedömningsunderlag samt att ett konkludent uppdragsavtal om ett komplett återopande de facto hade träffats men ensidigt brutits av Lena Ström över huvudet på Klemeco
2. Jernryd var försumlig genom att han i Klemecos stämningsansökan mot Lena Ström inte endast underlät att återropa allvarlig desinformation utan även underlät att återropa den graverande omständigheten att Lena Ström aldrig på något sätt dementerade den felaktiga uppfattning som såväl huvudmannen som motparten Jernmanufaktur bibringats och kvitterat, nämligen att skadeståndstalan skulle baseras på brott mot tre angivna avtalsklausuler, vilket tillika stod i överensstämmelse med Klemecos viljeförklaring och Lena Ströms åtagande
3. Jernryd var försumlig då han både i sin rådgivning och vid utförandet av sitt processuppdrag förhindrade sakens allsidiga belysning genom att i stämningsansökan mot Lena Ström och i allt övrigt undertrycka relevanta fakta angående Lena Ströms vilseförande av Klemeco jämte Lena Ströms avsteg från sitt uppdragsavtal med påföljd att fördelaktig rättsverkan omintetgjordes för Klemeco i Malmö tingsrätt
4. Jernryd var försumlig och grovt illojal då han som ombud för Klemeco bestred fakta från sin egen rättsutredning till nackdel för huvudmannen även vid den tredje förberedande förhandlingen i Ängelholms tingsrätt genom att gå Lena Ström till mötes och vitsorda motpartens grundlösa påståenden i återopsfrågan, vilket stod i strid mot Jernryds bättre vetande angående Lena Ström skriftliga information till Klemeco

2003-12-12

5. Jernryd var försumlig då han underlät råda sin huvudman att i Ängelholms tingsrätt anföra de för Lena Ströms trovärdighet underminerande omständigheterna
6. Jernryd försatte genom sin illojalitet huvudmannen i det prekära nödtvånget att skilja Jernryd från uppdraget och fullfölja Klemecos talan i huvudförhandling utan juridiskt ombud, oaktat Jernryds insikt om huvudmannens bristande juridiska kompetens och svåra ekonomiska situation

Bertil Burström har åberopat åtskillig skriftlig bevisning samt ett vittnesförhör. Han har även i stämningsansökningen angett att han kommer att åberopa olika bandinspelningar, vilka kommer att inges senare. I en bandinspelning skall jurister på Jernryds advokatbyrå uttalat: "Det här (tvistemålet) är en besvärlig balansgång" och i en annan bandinspelning har Jernryd sagt: "hade Ström skött sig hade Klemeco vunnit mot Jernmanufaktur så det stänkt om det".

Bertil Burström har utöver yrkanden och grunder lämnat en redogörelse på 20 sidor om målets bakgrund och omständigheter i sak m.m. av vilken det framgår att Bertil Burström är ingenjör och uppfinnare samt för närvarande upphovsman till tretton svenska patent.

När det gäller kärandens talerätt har Bertil Burström uppgett att Klemenco överlätit sin talerätt mot Jernryd till sin ensamägare och ställföreträdare Bertil Burström.

Bertil Burström har i stämningsansökan slutligen angett att ytterligare bevisning kan komma att åberopas efter det att Jernryd avgett sitt svaromål.

DOMSKÄL

Enligt 42 kap. 5 § 1 st. rättegångsbalken får domstol i tvistemål meddela dom utan att stämning utfärdas, om kärandens framställning inte innefattar laga skäl för käromålet eller om det annars är uppenbart att detta är ogrundat. Såväl förarbeten som

2003-12-12

doktrin och rättspraxis ger vid handen att denna bestämmelse bör tillämpas restriktivt.

Tingsrätten anser att de av Bertil Burström nu anförda grunderna och omständigheterna - vilka i stora drag överensstämmer med vad han anförde i stämningsansökan i det avskrivna målet - är sådana att ett bifall till hans fastställsetalan om skadestånd mot Sven Jernryd framstår som utsiktslöst.

Tingsrätten, som inte anser att det föreligger skäl att förelägga Bertil Burström att komplettera sin stämningsansökan, finner således att det är uppenbart att käromålet är ogrundat. Även med beaktande av att bestämmelsen i 42 kap. 5 § 1 st. rättegångsbalken bör tillämpas restriktivt finner tingsrätten att dom i förevarande mål kan meddelas omedelbart utan att stämning utfärdas. Käromålet skall därvid ogillas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 2 (DV 401)

Överklagande ställs till Hovrätten över Skåne och Blekinge och ges in till tingsrätten senast den 2 januari 2004.

På tingsrätten vägnar

Tomas Krüeger